

Danskernes
FISKERE

2023

Da vi præsenterede "Danskernes Fiskere" for 2 år siden, så verden anderledes ud. Siden har mistede fiskerimuligheder pga. Brexit, corona-pandemien og Ruslands angreb sidste år på Ukraine sat sine spor. Det har haft betydning for afsætningen af fisk og skaldyr og omkostningsniveauet i fiskeriet, ikke mindst som følge af udviklingen i brændstofpriser.

Men de sidste par år har vi om noget også lært, at der skal ske en grøn omstilling af vores samfund. Eksperternes anbefalinger er entydige. Der skal handles nu. Og hvis man ikke lytter til eksperterne, er Putins krig i Ukraine et tungt vidnesbyrd om, at der er akut brug for at styrke forsynings sikkerheden i alle led fra energi til fødevarer. Der er ikke nogen, der kan løse den opgave alene. Det er en opgave, der skal løses i fællesskab. Vi skal stå sammen om den grønne omstilling. Og i dansk fiskeri er vi klar til at yde vores bidrag.

Fiskeriet leverer et væsentligt samfundsbidrag. Fiskeriet er en væsentlig økonomisk drivkraft for samfundene omkring fiskerihavnene og de klynger af virksomheder, som er knyttet dertil. De er afhængige af fiskeriets mulighed for og evne til at udnytte havets ressourcer. Danskerne skal være stolte af fiskeriet. Og i fiskeriet skal vi levere på danskernes bekymringer. Og det kan vi. For vi er danskernes fiskere.

Vi ved, at ungdommen i højere grad end nogensinde før bekymrer sig om, hvad det er for nogle fødevarer, de putter i munden, og om de er produceret med respekt for miljø og klima. Og vi ved, at forældre i hele landet bekymrer sig om deres børn og gør alt for, at de bliver sunde og raske og får et langt og godt liv.

De bekymringer vil og skal vi levere på. Fiskeriet skal blive ved med at sikre økonomisk aktivitet og beskæftigelse i vandkantsdanmark. Dansk fiskeri er allerede langt i arbejdet med bæredygtighed. Men det er ikke nok. Vi arbejder hele tiden på at sikre et endnu mere bæredygtigt fiskeri. Og vi vil fortsætte med at producere nogle af de sundeste fødevarer overhovedet.

Vi vil vise verden, at fiskeriet har potentiale til at producere fødevarer CO2-neutralt, og at eksperterne har ret, når de siger, at det er til gavn for både sundhed og klima at åbne det blå spisekammer endnu mere. Og vi vil vise, at et sundt havmiljø og et aktivt erhvervsfiskeri ikke er hinandens modsætninger. Vi er om nogen afhængige af havmiljøet, og det skal afspejle sig i vores handlinger. Vi ønsker, at alle tager et større ansvar for at værne om vores have.

Med denne version af Danskernes Fiskere vil vi vise, hvad der er brug for, for at sikre, at fiskeriet i endnu højere grad kan levere på den grønne omstilling. Anbefalingerne spænder vidt, og med udgivelsen kommer vi omkring alle led fra indsatsen på de bonede gulve i Bruxelles til de emner, der nager på havnen. For alle led skal med, hvis vi skal levere på den grønne omstilling, og i dansk fiskeri vil vi i samarbejde med alle. Det bør være muligheder, der definerer fremtiden. Fiskerisektoren kan udnytte sine styrker langt bedre. Og potentialet er der.

Rigtig god læselyst!

Svend-Erik Andersen
Formand for
Danmarks Fiskeriforening

Kenn Skau Fischer
Adm. direktør for
Danmarks Fiskeriforening

ET SUNDT HAVMILJØ

Et sundt havmiljø er en af Danmarks Fiskeriforenings mærkesager. Det er en forudsætning for et bæredygtigt fiskeri. Og vi er helt bevidste om, at fiskeriet også har et medansvar for at fremme et sundt havmiljø.

Vi arbejder løbende på at gøre dansk fiskeri mere bæredygtigt. Derfor deltager vi i dataindsamling, arbejdet med den biologiske rådgivning og projekter med fokus på redskabsudvikling. Derfor er en stor andel af dansk fiskeri bæredygtigheds certificeret med det blå mærke fra MSC, verdens absolut største bæredygtigheds certificeringsordning for fisk og skaldyr.

Selvom vi er nået langt, vil vi gerne være endnu bedre. Danmark skal være et foregangsland, når det handler om udvikling af fremtidens fiskeredskaber, der påvirker havbunden så lidt som muligt.

Der verserer mange tal, men faktum er, at vi kun fisker med bundsløbende redskaber på 32,5% af det danske havareal. Eller med andre ord - knap 70% af det danske hav er dermed friholdt for fiskeri med bundsløbende redskaber. Der er derfor plads til både havmølleanlæg, beskyttede havområder og erhvervsfiskeri m.m. Det forudsætter blot en ordentlig dialog og ønske om sameksistens.

Sameksistens skal være fundamentet for Danmarks havstrategi og havplan

Konkurrencen om havet er tiltagende. Havvindmøller, energiover og råstofindvinding kommer i de kommende år til at optage relativt store dele af havet omkring Danmark. Samtidig kommer der stadig flere områder, hvor der fastlægges restriktioner for fiskeriet af hensyn til havmiljøet. Det følger af arbejdet med Danmarks havplan og implementering af havstrategi. Det kan samlet set få store konsekvenser for dansk fiskeri. Derfor er det afgørende for fiskeriets udviklingsmuligheder, at der gennem dialog og samarbejde med interessenterne på havet findes en balance, der sikrer plads til alle på havet. Vi er overbeviste om, at det er muligt at finde løsninger, der både giver plads til alle og sikrer bedre beskyttelse af havmiljøet.

Beskyttede områder

I Danmarks Fiskeriforening bakker vi op om målsætningerne om 20% beskyttet hav og 10% strengt beskyttet hav. Vi mener, at det er realistisk, såfremt udpegningen sker i samspil med fiskerierhvervet, og det accepteres, at der kan være overlap med havvind. Beskyttede områder skal udpeges i dialog med fiskerierhvervet og andre, der har interesse i de beskyttede områder.

Udpegnings af vitale fiskeriområder

Danmarks Fiskeriforening anbefaler, at der konkret udpeges områder med vital interesse for dansk erhvervsfiskeri. Områder, som Regeringen og Folketinget forpligtes til at sikre friholdt til fiskeri, når der skal findes områder til andre aktiviteter eller indføres beskyttede områder til havs. De områder, som erhvervsfiskeriet hovedsageligt drives i, er presset af anlæg til havs som vindmølleanlæg og ønsker om naturbeskyttelse af havmiljøet. Truslerne er forskellige for trawl/bundsløbende fiskeri og garn/passive redskaber. Udpegnings af vitale områder for dansk erhvervsfiskeri er ikke ensbetydende med, at adgangen til andre områder afskrives - for fiskebestande flytter sig. Det er først og fremmest for at sikre de områder, som nu en gang er vitale for dansk fiskeri.

Fremtidens fiskeredskaber

Vi skal minimere påvirkningen af havbunden fra fiskeriet med sløbende redskaber. Derfor skal der endnu mere fokus på udvikling af redskaber, som eksempelvis flydedøre, der kan minimere kontakten med havbunden. Der er også et stort potentiale i at anvende kameraudstyr på trawlet, og har potentiale til at effektivisere fiskeriet og undgå uønskede bifangster. For at fremme brugen af nye redskaber, skal der afsættes midler til det fx gennem Fiskeriudviklingsprogrammet.

Havvindmølleanlæg skal ikke udelukke andre aktiviteter

I dansk fiskeri anerkender vi behovet for havvindmølleanlæg, og vi er indforstået med, at de skal optage et forholdsvis stort havareal i fremtiden af hensyn til den grønne omstilling. Det er vigtigt, at anlæg og energiøer placeres, så der tages hensyn til fiskeriet, og de dermed ikke placeres på vigtige fiskepladser. Og det skal ske gennem en ordentlig dialog mellem fiskeriet og havvindmølleindustrien. Derudover skal det sikres, at der kan foregå fiskeriaktiviteter med garn og bundsløbende redskaber i havvindmølleanlæg, hvis det giver mening, og at havvindmølleanlæg også kan bringes i spil som beskyttede havområder. Kan der ikke udøves fiskeri i havmølleanlæg, skal de betragtes som en del af de beskyttede områder.

International indsats for at redde Østersøen og de indre danske farvande

Mange af de faktorer, der presser Østersøen og de indre danske farvande, som eksempelvis forurening, iltsvind og forurening, kan Danmark ikke løse alene. Der er dermed behov for et forpligtende internationalt samarbejde, der skal sikre, at der ydes en ambitiøs indsats for at forbedre økosystemet i Østersøen. Hvis det skal lykkes, er der brug for, at der er lande, der tør sætte sig i spidsen for samarbejdet og lægge et pres på de øvrige lande. Danmark er et foregangsland. Både hvad angår bæredygtigt fiskeri og i forhold til den grønne omstilling bredt forstået. Derfor er det oplagt, at Danmark også går forrest i forhold til at sikre et ambitiøst og forpligtende samarbejde om forbedring af havmiljøet i Østersøen. Der skal derfor skrues op for den diplomatiske indsats, så de øvrige lande omkring Østersøen kommer til at yde en større indsats for at forbedre økosystemet i Østersøen til gavn for havmiljøet, fiskebestandene og erhvervsfiskeriet.

Nyt havplansforum

For at sikre tæt dialog mellem interessenter og relevante myndigheder i opstartsfasen for anlæg til havs, skal der etableres et havplansforum, der skal fremme dialog med henblik på at finde løsninger, som alle interessenter kan leve med. Forummet skal nedsættes hurtigst muligt, og myndighederne, (fx Erhvervsministeriet) skal agere sekretariat.

Råstofindvinding væk fra gydepladser

Det er vigtigt for havmiljøet og fiskebestandene, at råstofindvinding ikke foregår på fiskenes gydepladser. Hvis gydeområderne ødelægges af råstofindvinding, får det konsekvenser for fiskebestandene. Det skal undgås. Både af hensyn til biodiversiteten og af hensyn til fiskerierhvervet.

ET KLIMAVENLIGT FISKERI

Klimaforandringerne er en af de absolut største udfordringer, vi som samfund står over for. Klimaet fylder mere end nogensinde i danskernes bevidsthed. Alle skal bidrage til håndteringen af udfordringerne. Det gælder også for fiskeriet, som har et ansvar for at sikre produktionen af sunde fødevarer fra havet med mindst muligt aftryk på klimaet.

Fiskeriet er allerede langt. CO₂-udledningen fra fiskeriet er reduceret med hele 62% siden 1990, og i dag tegner fiskerisektoren sig for beskedne 0,04% af Danmarks samlede CO₂-udledning.

Samtidig siger eksperter samstemmende, at der er store klimamæssige og sundhedsmæssige gevinster forbundet med at øge forbruget af fisk og skaldyr.

Fiskeriet er en del af klimakampen. Vi vil efterleve ambitiøse klimamål, vi vil have alternative brændstoffer i tanken, og vi vil vise, at Danmark er et land, hvor fiskeriet foregår med størst mulig respekt for klimaet.

Derfor foreslår vi:

Klimamål

I dansk fiskeri vil vi nå 70% målsætningen i 2030 for CO₂-udledning.

Vi er allerede langt, og vi har reduceret CO₂-udledningen med 62% siden 1990. Vi tror på, at vi gennem flådetilpasning og investering i ny klimavenlig teknologi kan nå i mål.

Herefter venter det lange seje træk frem mod 2050, hvor det er vores mål, at fiskeriet skal foregå CO₂-neutralt og dermed kunne sikre CO₂-neutralt protein.

Klimavenlige fartøjer

Danmarks Fiskeriforening foreslår, at der oprettes to tilskudspuljer, der skal være med til at finansiere en udvikling af en mere klimavenlig fiskeflåde.

Den ene pulje skal drive udviklingen af nye teknologier, være med til at sikre udviklingen af det elektriske kystfiskefartøj, samt afprøve alternative drivmidler i den havgående flåde. Derfor skal der afsættes penge til udvikling og demonstration af fremtidens fiskefartøjer.

Den anden pulje skal sikre, at vi på kort sigt kan få gavn af de allerede eksisterende teknologier, der kan bidrage til mindre CO₂-udledning fra fiskerisektoren. Puljen skal derfor give tilskud til klimainvesteringer på fartøjerne sådan, at den danske fiskeflåde kan bidrage til at opfylde målet om at reducere CO₂-udledningen i 2030 med 70 procent sammenlignet med 1990-niveauet.

CO₂-afgift skal ikke kvæle fiskeriet

Aftalen om grøn skattereform betyder, at fiskeriet fra 2025 skal betale CO₂-afgift. Det vil volde fiskeriet store problemer, da der i dag ikke er et reelt alternativ til diesel som brændstof for fiskefartøjer. Derfor bliver CO₂-afgiften, som den er planlagt, blot en ekstra skat på brændstof for dansk fiskeri. De fartøjer, som kan, vil derfor vælge at købe brændstof i havne i andre lande, hvor det ikke er afgiftbelagt. Der vil derfor være et stort omfang af "lækage" forbundet med afgiften – som også kan betyde, at mange af de aktiviteter, som vi i dag ser i danske havne, flytter til udlandet. Andre fartøjer vil blive tvunget til at stoppe i fiskeriet. Beregninger fra Implement Consulting viser, at op mod en tredjedel af fiskeflåden derved risikerer at blive ikke lønsom. Dermed er der risiko for, at CO₂-afgiften kvæler fiskeriet, inden erhvervet når at omstille sig.

Det er derfor Danmarks Fiskeriforening klare anbefaling, at indfasningen af CO₂-afgiften udskydes til, der er alternativer til diesel og mulighed for at omstille fiskeriet. Samtidig bør der findes en model, så de 350 mio. kr., der er afsat til grøn omstilling af fiskeriet, tilbageføres til fiskeriet, når CO₂-afgiften indføres.

BEDRE RAMMER FOR FREMTIDENS ERHVERVSFISKERI

Erhvervsfiskeriet i Danmark skal være bæredygtigt og rentabelt. Der skal være plads til, at erhvervet fortsat kan udvikle sig. Det handler om at sikre et solidt vidensgrundlag for erhvervet. Det handler om at sikre, at fiskerimuligheder stemmer overens med fiskebestandenes faktiske tilstand. Det handler om at undersøge, om der kan etableres fiskerier efter nye arter. Og det handler om, at fiskerierhvervet skal sættes fri, så forvaltningen ikke kvæler udviklingen i fiskerierhvervet. Tilsammen kan det sikre, at fiskeriet fortsat kan udvikle sig endnu mere bæredygtigt og kan levere sunde og klimavenlige fødevarer.

Realtidsdata i den videnskabelige rådgivning skal sikre bedre udnyttelse af fiskebestandene

En optimal udnyttelse af fiskebestandene kræver en så præcis viden som mulig om deres størrelse og udvikling. I den biologiske rådgivning er det i mange tilfælde en udfordring, at der anvendes for få og i visse tilfælde forældet data. Rådgivningsmodellernes evne til at forudsige bestandsudviklingerne er for svag, ikke mindst i en dynamisk sammenhæng, for eksempel under klimaforandring. Det vidner udfordringen med den biologiske rådgivning for torsk i Nordsøen og Skagerrak om. Også de principper, som Det Internationale Havforskningsråd (ICES) anvender, giver udfordringer i forhold til rådgivningen, fx når en bestand er voksende. Den biologiske rådgivning skal moderniseres og opdateres, så den også baseres på realtidsdata og dermed forholder sig til de faktiske fiskerimuligheder.

Danmarks Fiskeriforening anbefaler, at ministeren nedsætter en teknisk arbejdsgruppe med deltagelse af biologer fra DTU Aqua, erhvervet og andre eksperter inden for fiskeriforvaltning og fiskeripolitik. Arbejdsgruppen skal udarbejde forslag til et forbedret rådgivningssystem, blandt andet baseret på anvendelse af realtidsdata fra fiskeriet, AI-modellering samt alternative forvaltningsprincipper. Internationale biologer skal inddrages med deres viden. Gruppen rapporterer til ministeren, der sammen med erhvervet tager stilling til anbefalingerne og mulighederne for, at Danmark sammen med EU og ICES kan modernisere rådgivningssystemet.

Anvendelsen af uudnyttede arter bør understøttes

En række arter, som ikke hidtil har haft kommerciel interesse, kan udnyttes bedre i dansk fiskeri. For eksempel fjæsing, hundestejle, kutling, knurhane, skrubber, krabber og forskellige muslinger. Flere arter vil formodentlig følge med klimaforandringerne. Der bør fastlægges rammer, så fiskeriet nemmere kan undersøge mulighederne for og igangsætte et begrænset kommercielt fiskeri på uudnyttede arter, fx i forhold til tekniske regler og mulighederne for at iværksætte forsøgsfiskeri. Der er også store uudnyttede forekomster af muslinger i alle danske farvande. Mulighederne er ikke udnyttet i Danmark som følge af manglende tradition, og eksempelvis fordi Fiskeristyrelsens tilladelsesadministration ikke skelner mellem Natura 2000-områder og ikke-beskyttede områder. Det gælder bl.a. for knivmuslinger.

Effektive støtteordninger til gavn for fiskeri og udvikling

De fleste af de tilskudsordninger, der i dag har til formål at fremme udviklingen af dansk fiskeri, er ofte ikke rettet direkte mod erhvervsfiskeriet. Og når de er, er de komplicerede og bureaukratiske. Det er fiskeriet ikke tjent med. Tilskudsordninger skal virke til gavn for fiskeriet og fremme udviklingen. Ordningerne skal afbureaukratiseres, og man bør fx undersøge muligheden for at udlicitere administrationen af ordningerne. Det skal sikres, at det løbende er muligt at ansøge, og sagsbehandlingstiden skal forkortes. Derudover skal der skrues op for vejledningsindsatsen, så fiskeriet kan få mere glæde af de ordninger, der etableres.

Bedre rammer for forsøgsfiskerier

Det er i dag meget vanskeligt at opstarte nye fiskerier og teste nye redskaber pga. EU-regler og danske regler. Det gør det fx svært at arbejde med selektivitet. Det er frustrerende i en situation, hvor innovation og nytænkning er afgørende for fiskeriets fremtid. Der skal i EU og tilsvarende i Danmark gives fiskerierhvervet bedre muligheder for at etablere nye fiskerier og bedre muligheder for at teste nye redskaber, der for eksempel er mere miljøvenlige og effektive. Når et fiskeredskab er vurderet på et solidt videnskabeligt grundlag, bør det kunne anvendes. Det bør ikke være sådan, at det først kan anvendes efter en lang og uigennemskuelig proces i EU.

Styrket vidensgrundlag skal kvalificere udviklingen

Dansk fiskeris udvikling skal baseres på et sagligt fundament og grundige analyser. Der mangler aktuelt et solidt vidensgrundlag i en dansk kontekst, der kan kvalificere reguleringen og debatten om for eksempel trawlfiskeriets indvirkning på havmiljøet og bidrage til en fortsat udvikling af nye, mere miljøvenlige redskaber. Eksempler på analyser, der er behov for at igangsætte, er:

En analyse af det danske trawlfiskeris miljøpåvirkning. Det skal sikre et solidt vidensgrundlag for trawlfiskeriets indvirkning på havmiljøet i en dansk kontekst og evt. danne grundlag for udvikling af mere miljøvenlige fiskeredskaber og teknikker

Udvikling af nye teknologier og redskaber til et fortsat mere bæredygtigt fiskeri

En analyse af fremtidens fiskerikontrol og udvikling af forenklingsmuligheder

Mere ansvar til fiskeriets producentorganisationer

Fiskeriets producentorganisationer ønsker at tage et større ansvar for hverdagen i dansk fiskeri og samtidig slanke den offentlige forvaltning af fiskeriet, der er vokset støt de senere år. Det har medført en rigid og til tider umedgørlig forvaltning af fiskeriet, hvor selv små beslutninger bliver unødigt komplicerede.

For at imødegå de udfordringer, skal fiskeriets producentorganisationer have ansvar for nogle af de opgaver, der i dag særligt ligger i Fiskeristyrelsen.

Danmarks Fiskeriforening anbefaler derfor, at der nedsættes en gruppe med repræsentanter fra producentorganisa-

tionerne, Fiskeristyrelsen og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, der sammen skal udarbejde et oplæg til, hvordan producentorganisationerne med henblik på fortsat udvikling af dansk fiskeri kan overtage nogle af de opgaver, som myndighederne i dag varetager.

VIDENCENTER FOR DANSK FISKERI

For at styrke den fortsatte udvikling af dansk fiskeri er der brug for et videncenter.

Fiskerisektoren kan udnytte sine styrker langt bedre. Og potentialet er der: Bedre viden om fangstmuligheder, en klogere forvaltning, innovation af fangstmetoder, bedre udnyttelse af fangstgrundlaget og mere værdi for forbrugeren. Danmark er i dag rigt på kompetencer inden for fiskeriforskning og -udvikling – men desværre når den store viden ikke altid ud til fiskeriet, forvaltningen og borgerne.

Et stort potentiale for at udvikle erhvervet går derved tabt. Videncenter for Fiskeri skal bygge bro mellem viden og erhverv og dermed understøtte udviklingen af fremtidens bæredygtige fiskeri.

Udviklingscenteret bør etableres i Nord- eller Vestjylland, hvor de store fiskerihavne ligger. Udviklingscentret vil skabe nye arbejdspladser og bidrage til et Danmark i bedre balance.

Videncentrets funktioner

Kulturformidling om fiskerisektoren til danskerne

Videncenter for Fiskeri skal arbejde målrettet på at skabe et mere synligt fiskeri. Centret skal formidle viden om fiskerisektoren til samfundet og danskerne. Fiskeriet er en del af det danske DNA, særligt i mange områder langs nord- og vestkysten. I disse områder skal centret sikre sameksistens mellem fiskeriet og samfundet, samt arbejde for at udnytte det potentiale, der er i fiskeriet i forhold til turisme, kulturelle tilbud og oplevelsesøkonomi.

Bindeled mellem viden og udvikling

Videncenter for Fiskeri skal være et analytisk kraftcenter, der sammen med DTU Aqua m.fl. og erhvervet sætter skub i udviklingen af forvaltningen og fiskerisektoren. Centret skal fremme, at forskernes og fiskernes viden bliver omsat til virkelighed gennem udvikling af nye redskaber, en biologisk rådgivning vha. realtids-data, bedre udnyttelse af fraskær og biprodukter, samt omstilling til et CO2-neutralt erhvervsfiskeri mm. Videncentret skal desuden styrke viden om fiskeriets stilling i forbindelse med havområdernes anvendelse og beskyttelse.

Eksempelvis har Danmark som en af verdens førende nationer inden for marine ingredienser alle muligheder for at udnytte fraskær og indvolde bedre. Derfor skal der igangsættes et samarbejde, hvor virksomheder og forskere i fællesskab skal udvikle en forretningsmodel, der kan sikre, at indvolde og fraskær udnyttes endnu bedre, end tilfældet er i dag, til gavn for økonomien i fiskeriet og ressourceudnyttelsen.

Videnscenteret skal også bidrage til at højne kvaliteten af den landede fisk og derved sikre bedre afregningspriser.

Selvejende institution og stærkt samarbejde

Videncenter for Fiskeri skal være en selvejende institution med en bestyrelse, der bl.a. repræsenterer Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Pelagiske Producentorganisation, Danske Havne og Tænkertanken Hav. Centret skal ikke udøve forskning, men samarbejde tæt med DTU Aqua m.fl.

FREMTIDENS KYSTFISKERI

I Danmarks Fiskeriforening repræsenterer vi langt størstedelen af de danske kystfiskere. Det er et stort ønske hos vores medlemmer, at vi får en ny kystfiskerordning.

Vi skal have en kystfiskerordning, som samler og udvikler det danske kystfiskersegment til gavn for fiskeriet, lokal-samfundene og de danske fiskerihavne - om havnene er små eller store.

Kystfiskerordningen skal være enkel og med minimalt bureaukrati. Der skal i ordningen også være fokus på sikker-

hed til havs, enkel monitoring og kontrol samt social bæredygtighed.

Ordningen skal sikre stabilitet for kystfiskersegmentet. Det enkelte fartøj skal kende rammer og vilkår for fiskeriet og de fiskerimuligheder, som man har til det enkelte fartøj. Ordningen skal være åben for alle danske kystfiskerfartøjer under 17 meter. Den skal ikke være ekskluderende og inddele kystfiskersegmentet i et A- og et B-hold.

De centrale elementer i ordningen skal være:

ÉN SAMLET KYSTFISKERORDNING FOR ALLE FISKERE

Alle kystfiskerfartøjer under 17 m skal kunne tilmelde sig kystfiskerordningen. Det enkelte fartøj binder sig til ordningen for en 8-årig periode med fartøj og kvoter (8 års løbende opsigelsesfrist). En sådan tilgang vil både skabe forenkling og gøre kystfiskerordningen mere attraktiv for fiskerne. Opsigelsesperioden sikrer forudsigelighed for fiskerne, bedre muligheder for at tilpasse og ændre sit fiskeri, bedre finansieringsmuligheder og giver fiskerne bedre mulighed for at fiske deres kystfiskertillæg op. Alle fartøjer i den nuværende lukkede ordning fortsætter i ordningen og får naturligvis også mulighed for opsigelse med 8 års frist.

KYSTFISKERORDNINGEN TILFØRES FORTSAT EKSTRA MÆNGDER FISKEKVOTER I SAMME OMFANG, SOM TILFÆLDET ER I DAG

De ekstra fisk til rådighed for fartøjerne i kystfiskerordningen fordeles blandt fartøjerne således, at man tildeles en faktor 3, hvis man fisker med trukne/aktive redskaber, og en faktor 15, hvis man fisker med faststående/passive redskaber eller snurrevod. Hele mængden uddeles én gang årligt. Denne tilgang vil være attraktiv for alle fartøjer uanset redskab og kan dermed bidrage til at sikre volumen i kystfiskerordningen.

NY MÆRKNINGSORDNING

Da mærkningsordningen "Naturskånsom" ikke fungerer, anbefales det, at der etableres en ny bredere mærkningsordning fokuseret på og til gavn for det danske kystfiskeri. Alle fartøjer tilmeldt kystfiskerordningen skal kunne anvende et nationalt mærke for "Lokal friskfanget fisk". Det vil både gøre kystfiskerordningen - og den tilknyttede mærkningsordning - mere attraktiv for fiskerne. Ved at fokusere på lokalt fanget fisk sikres en lokal forankring, måske endda mulighed for at arbejde med de egnesspecialiteter, som vi

har i Danmark. Den lokale forankring kan også sikre lokal adgang til fisk, fx gennem apps eller hjemmesider. Det giver også bedre mulighed for at arbejde med de lokale restauranter. Denne tilgang vil være attraktiv for alle kystfiskerfartøjer uanset redskab, og det kan dermed bidrage til at sikre volumen i mærkningsordningen. Fiskene under en sådan ordning kan mærkes med anvendt redskab, hvorved forbrugeren selv kan vælge efter sine præferencer.

ENDNU MERE MILJØVENLIGE REDSKABER I KYSTFISKERIET

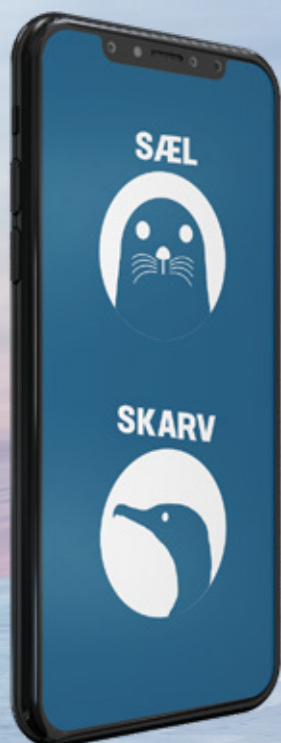
For at minimere problemet med, at sæl og skarv æder fangsterne i det kystnære fiskeri, skal der investeres i udviklingen af mere miljøvenlige redskaber, der kan anvendes i områder med store forekomster af sæl. Det kan for eksempel være snurrevod og mindre trawl, da problemet med sæl ikke er lige så stort ved brug af sløbende redskaber.

FORVALTNING AF SÆL OG SKARV

En af fiskeriets presfaktorer, der har stor betydning for kystfiskeriet, er problemet omkring sæl og skarv. Sæl og skarv giver stadig større udfordringer, ikke kun for erhvervsfiskeriet. Det er vigtigt, at sæl og skarv inddrages i en økosystembaseret tilgang til forvaltningen, så sæl og skarv ikke får et unaturligt overtag og skaber ubalance i økosystemet.

NY APP TIL REGISTRERING AF SÆL- OG SKARVSKADER

Fiskeriet er udfordret af, at det er besværligt at registrere sæl- og skarvskader. Derfor er problemets omfang ukendt. For at skabe mere viden skal der udvikles en app, der kan gøre registreringen lettere ved, at fiskeren blot skal tage et foto, når vedkommende har været udsat for sæl- eller skarvskader.

FLERE **UNGE** FISKERE

Særligt i Nord- og Vestjylland er mange lokalsamfund og kommuner afhængige af et stærkt fiskerierhverv, da fiskeriet bidrager med mange arbejdspladser i selve fiskeriet og i følgeindustrierne. Derfor er det vigtigt, at der også er en generation, der kan tage over

fra den nuværende generation og bære det stolte fiskerierhverv videre, så der sikres arbejdspladser og udvikling i fremtiden. Der er brug for initiativer, der skal styrke tilgangen af unge fiskere og øge unges lyst til at etablere sig og blive en del af fiskerierhvervet.

Analyse af udfordringer og muligheder for at etablere sig som fisker

Vi skal sikre, at flere unge mennesker har lyst til at etablere sig som fiskere. Administrative byrder eller besværlige ordninger må ikke stå i vejen for denne mulighed. For at understøtte, at flere har lyst til at etablere sig som fiskere, er der behov for en analyse af de udfordringer og muligheder, der er for unge, der ønsker at etablere sig som fiskere.

Mulighed for sælgerpantebrevsmodel i forbindelse med generationsskifte

En sælgerpantebrevsmodel kan bidrage til at sikre kapital i forbindelse med generationsskifte, ved at dele af beskattningen udskydes ved brug af pantebreve. En sådan model kan gøre det lettere at lave generationsskifte i fiskerivirksomheder.

Sikring mod 'slipper skippers'

For at sikre at fiskekvoterne i dansk fiskeri ejes af fiskere og ikke såkaldte slipper skippers, der alene spekulerer i fiskekvoter, skal de nuværende bestemmelser om registrering og opretholdelse af A-status i dansk fiskeri videreføres. Adgang til fiskekvoter i de forskellige fiskerier skal fortsat være forbeholdt aktive erhvervsfiskere i dansk fiskeri samt de unge, der ønsker at etablere sig som fiskere.

Ny og effektiv ordning for yngre fiskere

For at forbedre mulighederne for at gennemføre generationsskifte skal den pågående revision af lånefisk-ordningen sikre en forbedring af den bestående ordning. Yngre Fisker-ordningen, der giver mulighed for tilskud til etablering, er også under revision. Her er det vigtigt, at der også kan gives støtte til, at man kan etablere sig med en anpart i et fartøj.

Det er også vigtigt, at ordningerne kommer alle segmenter af den danske fiskeflåde til gode.

Ungdomsfiskerordning

Ligesom det er muligt i Norge og Sverige, skal der i Danmark indføres en ungdomsfiskerordning, hvor unge kan søge om tilladelse til at omsætte fisk og derved lære fiskerierhvervet at kende. Der skal etableres en ungdomsfiskerordning, der styrker unges muligheder for at prøve kræfter med fiskeriet og få en indtjening. Ordningen skal udarbejdes, så unge mellem eksempelvis 13 og 25 år får muligheden for hen over et år at fiske med en jolle eller lignende og omsætte fisk for et mindre beløb, eksempelvis 50.000 kr. Dermed vil man både skabe flere fritidsjob i Danmark og forhåbentligt øge rekrutteringen til fiskeriet.

DANMARKS POSITION PÅ FISKERI- OMRÅDET I EU SKAL STYRKES

Danmark skal gå forrest på den internationale scene og styrke Danmarks position som international rollemodel for bæredygtigt fiskeri socialt og økonomisk.

Vi ser et stort potentiale i, at dansk fiskeris høje grad af bæredygtighed kan bruges til at styrke vores position på fiskeriområdet i EU. Vi skal gå forrest og sætte nye standarder for det europæiske fiskeri. For fiskeriet er en lille, men vigtig del i den samlede bæredygtige udvikling.

Derfor foreslår vi:

BÆREDYGTIG FORVALTNING TIL GAVN FOR ERHVERV OG BESTANDENE

Der er behov for en bedre forvaltning af EU's fiskebestande. I dag er forvaltningen præget af en meget rigid tilgang til princippet om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY). Det betyder, at der ikke er sammenhæng mellem størrelsen på en bestand og de fiskerimuligheder, der fastsættes. EU's forskellige forvaltningsplaner har vist sig ikke at være løsningen på det problem. Den nuværende tilgang har ødelæggende betydning for fiskeriet i eksempelvis Østersøen, og der er behov for en anden tilgang til princippet for at sikre en forvaltning, der giver mening. Derfor skal der nedsættes en task force, hvor myndighederne, DTU og fiskerierhvervet i fællesskab skal udarbejde et oplæg til fremtidens MSY-forvaltning, som Danmark efterfølgende skal forsøge at få vedtaget i EU.

STYRKET POSITION OG INTERESSE- VARETAGELSE I EU

Regeringen og Folketinget skal styrke Danmarks position og indflydelse på EU-niveau. Det skal ske ved at fremhæve og promovere den danske indsats for at fremme et bæredygtigt fiskeri - økonomisk, socialt og miljømæssigt - og derved sikre, at Danmark bliver en rollemodel for andre EU-lande.

Regeringen, Udenrigsministeriet og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri skal derudover arbejde for at sikre dygtige embedsmænd på dansk side i EU-systemet, der skal varetage Danmarks interesser. Der skal oprustes med danske embedsmænd i EU-Kommissionen og Rådet, og Danmark bør gå målrettet efter væsentlige poster med relevans for fiskeriet i EU.

MODEL FOR FREMTIDENS FISKERI EFTER ÅL

I EU har man besluttet at udvide lukkeperioden for fiskeri efter ål. En beslutning, der kan blive enden på det danske bundgarnsfiskeri. Henset til, at erhvervsfiskeriet efter ål i saltvand udgør 3% af den samlede åledødelighed, bør der findes en model, så ålefiskeriet kan fortsætte. Det er en del af ikke blot den danske fiskerikultur, men dansk historie. Derfor anbefaler Danmarks Fiskeriforening, at fiskerierhvervet i samarbejde med forvaltningen finder en model for fremtidens fiskeri efter ål, som der skal arbejdes for at sikre opbakning til i EU.

FREMTIDSSIKRING AF INDUSTRIFISKERIET

Efter Brexit er der kommet et større og større pres på det danske industrifiskeri. Det bør derfor være en toprioritet, at det danske industrifiskeri fremtidssikres. Både af hensyn til fiskerne, men i høj grad også af hensyn til industrien på land, der er afhængig af en stabil råvaretilførsel. Derfor skal Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri i fællesskab med fiskeriorganisationerne og industrien på land udarbejde en strategi for, hvordan Danmark kan sikre industrifiskeriet stabile fiskerimuligheder og et større råvaregrundlag for industrien i land. Der skal også laves et arbejde, der kan sikre, at kontrolreglerne kan overholdes og giver mening for erhverv og miljø.

FREMTIDENS FISKERIKONTROL SKAL SÆTTE **DANSK FISKERI FRI**

Dansk fiskeri er i dag underlagt en myriade af kontrolregler, dokumentationskrav og redskabskrav, der gør det vanskeligt at være fisker, og som desværre betyder, at mange fiskere mister modet. De bruger for meget tid på dokumentation, de oplever, at de skal fiske med redskaber, der ikke kan fange fisk, og de bliver straffet for små, ligegyldige forseelser i et svært forståeligt og kompliceret regelsæt. Der er et stort behov for forenkling. Det skal der gøres op med.

Der skal sættes fart på den teknologiske udvikling, som apps, opdatering af e-log, bedre meldemuligheder, billigere muligheder for at sende data og udvikling af kunstig intelligens til artsbestemmelse. Den udvikling kan sikre et bæredygtigt fiskeri, hvor behovet for regler, kontrol og dokumentation bliver væsentligt mindre, og fiskeriet derfor kan befries fra nogle væsentlige administrative og økonomiske byrder, hvilket der også har været ønske om politisk.

REGLER SKAL KONSEKVENSANALYSERES FØR IMPLEMENTERING

Fiskeriets rammevilkår og regulering skal ikke gøre det mere besværligt at være fisker end nødvendigt. Som det kendes på mange andre områder, bør ny regulering af fiskeriet derfor gennemgå en konsekvensanalyse, hvor risici og proportionalitet af den foreslåede regulering vurderes. Vurderingen skal foretages i tæt samarbejde med fiskerierhvervet.

DANMARK SKAL VÆRE FOREGANGSLAND FOR UDVIKLINGEN AF FREMTIDENS FISKERIKONTROL

Der er store perspektiver i ny teknologi som eksempelvis kunstig intelligens og sensorer, der tilsammen kan bestemme, hvad fiskerne har i fangsten. Det kan dokumentere fiskeriet uden at gå på kompromis med arbejdsmiljøet på fartøjerne. Det betyder, at fiskeriet kan befries fra dokumentationskrav som landingserklæring, logbog og spare udgifter på at fremsende data til Fiskerikontrollen. Når fiskeriet i højere grad kan dokumenteres, giver det mulighed for et friere redskabsvalg for det enkelte fartøj.

KAMERAOVERVÅGNING I DANSK FISKERI SKAL VÆRE FRIVILLIGT

Fuld dokumentation i fiskeriet skal indebære store frihedsgrader for den enkelte fisker. Danmark skal sikre, at frihedsgrader – såsom frit redskabsvalg og minimale dokumentationskrav – bliver indført ved den pågående revision af fiskerikontrolforordningen. En forudsætning for frivillig kameraovervågning er tydelige frihedsgrader for den enkelte fisker.

Større grad af elektronisk monitoring af dansk fiskeri kan ske, hvis man giver positive incitamenter til det og for eksempel tilbyder de fartøjer, som vælger at lade sig kameraovervåge, at de kan friholdes fra så mange andre regler som muligt. I den forbindelse skal der nedsættes en arbejdsgruppe, der skal komme med anbefalinger til, hvilke regler, man kan friholdes for.

LEVEL PLAYING FIELD I HÅNDHÆVELSEN AF KONTROLREGLER I EU

Den danske regering skal arbejde for at sikre, at EU's kontrolregler implementeres ensartet i alle medlemslande sådan, at de danske fiskere ikke underlægges en større kontrolbyrde end fiskerne i de øvrige EU-lande. Kontrolreglerne er en væsentlig del

af fiskeriets rammevilkår, og det er derfor vigtigt for konkurrenceevnen i dansk fiskeri, at princippet om level-playing-field bliver styrende for den danske fiskerikontrol, så danske fiskere ikke stilles dårligere i den internationale konkurrence.

Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation

DFPO samarbejder med 29 lokale foreninger
over hele landet

Danskernes **FISKERE** 2023

Udgivet af Danmarks Fiskeriforening PO
Maj 2023

Fotos: Henrik Stenberg
Steen T. Sørensen
Adobe Stockphoto
Pixabay
North Sea College